

*Sygn. akt IV Ka 315/13*

## WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

*Dnia 2 sierpnia 2013 roku.*

*Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:*

*Przewodniczący SSO Ireneusz Grodek*

*Sędziowie SA Stanisław Tomasiak (spr.)*

*del. SR R. N.*

Protokolant Agnieszka Olczyk

*przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Trybunalskim V. W.*

po rozpoznaniu w dniu 30 lipca 2013 roku

sprawy **J. N. (1)**

oskarżonego z art. 190 § 1 kk

z powodu apelacji wniesionych przez prokuratora i pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej

od wyroku Sądu Rejonowego w Radomsku

z dnia 27 lutego 2013 roku sygn. akt VI K 176/12

na podstawie art. 437 § 1 kpk, art. 636 § 1 kpk i art. 9 i 13 ust. 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 49 poz. 223 z 1983 roku z późniejszymi zmianami):

**1) utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając skargi apelacyjne Prokuratora Rejonowego w Radomsku i pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej J. K. za oczywiście bezzasadne;**

2) zasądza od oskarżycielki posiłkowej J. K. na rzecz Skarbu Państwa 60,00 (sześćdziesiąt) złotych tytułem opłaty za postępowanie odwoławcze i obciąża ją wydatkami poniesionymi przez Skarb Państwa w postępowaniu odwoławczym w kwocie 10,00 (dziesięć) złotych;

3) kosztami procesu w części dotyczącej skargi apelacyjnej Prokuratora Rejonowego w Radomsku obciąża Skarb Państwa.

*Sygn. akt. IV Ka 315/13*

## UZASADNIENIE

**J. N. (1)** został oskarżony o to, że w okresie od 23 czerwca 2009 roku do 15 października 2009 roku w R. wypowiadał groźby karalne wobec J. K. w postaci zniszczenia jej oraz pozbawienia jej życia i zdrowia, przy czym groźby te wzbudziły u pokrzywdzonej uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione,

**tj. o czyn z art. 190 § 1 kk.**

**Sąd Rejonowy w Radomsku** wyrokiem z dnia 15 lutego 2011 roku w sprawie VI K 22/10 uznał oskarżonego w miejsce zarzucanego mu czynu za winnego tego, że działając z góry powziętym zamiarem w krótkich odstępach

czasu w okresie od dnia 23 czerwca 2009r. do dnia 15 października 2009r. w R. przy ul. (...) groził pokrzywdzonej J. K. pozbawieniem życia i zdrowia, przy czym groźby te wzbudziły u pokrzywdzonej uzasadnioną obawę , że zostaną spełnione czym wypełnił dyspozycję art. 190§1 kk w zw. z art. 12 kk i za to na podstawie art. 190§1 kk wymierzył mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności;

na podstawie art. 69§1 i 2 kk, art. 70§1 pkt 1 kk warunkowo zawiesił J. N. (1) wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres próby 2 lat;

na podstawie art. 71§1 kk orzekł wobec oskarżonego karę grzywny w ilości 50 stawek dziennych przy określeniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 10 zł.

Wymierzył oskarżonemu 170 zł. opłaty i zasądził od niego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 3.084,84 zł. tytułem zwrotu wydatków poniesionych w sprawie.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości na korzyść oskarżonego jego obrońca z wyboru.

***Wyrokiem z dnia 24 maja 2011 roku w sprawie IV Ka 318/11 Sąd Okręgowy uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Radomsku do ponownego rozpoznania.***

***Sąd Rejonowy w Radomsku*** wyrokiem z dnia 29 grudnia 2011 roku w sprawie VI K 377/11 uniewinnił oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu,

- kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa;

- zasądził od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonego J. N. (1) kwotę 723,24 złote tytułem zwrotu uzasadnionych kosztów pomocy prawnej świadczonej przez obrońcę z wyboru.

***Wyrok ten został zaskarżony w całości na niekorzyść oskarżonego J. N. (1) przez Prokuratora Rejonowego w Radomsku oraz oskarżycielkę posiłkową J. K..***

***Wyrokiem z dnia 6 marca 2012r. Sąd Okręgowy uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.***

***Sąd Rejonowy w Radomsku wyrokiem z dnia 27 lutego 2013 roku w sprawie VI K 176/12 uniewinnił oskarżonego J. N. (1), a kosztami procesu obciążył Skarb Państwa.***

***Apelację od powyższego wyroku wniósł Prokurator Prokuratury Rejonowej w Radomsku oraz oskarżycielka posiłkowa J. K. .***

***Apelacja oskarżyciela publicznego***, została wywiedziona z podstawy art. 438 pkt 3 kpk i zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia , który miał wpływ na treść tego orzeczenia , a polegający na niewłaściwym uznaniu , iż zebrany materiał dowodowy nie daje podstaw do uznania, że oskarżony swym zachowaniem nie wyczerpał ustawowych znamion zarzucanego mu przestępstwa, podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego prowadzi do wniosków przeciwnych.

***W konkluzji skarżący wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Radomsku do ponownego rozpoznania.***

***Apelacja oskarżycielki posiłkowej wywiedziona z treści art. 438 pkt 1,2,3 kpk zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:***

1. Obrabę przepisów prawa materialnego polegająca na błędnej interpretacji art. 1 K.k.

2. Błąd w ustaleniach faktycznych polegający na błędnym uznaniu, iż Ja K. nie obawiała się oskarżonego J. N. (1), jak również polegający na tym, iż Sąd bezzasadnie ustalił, iż groźby nie miały charakteru realnego;
3. Przekroczenie swobodnej oceny dowodów polegający na tym, że bezzasadnie nie wiary zeznaniom pokrzywdzonej J. K., a udzielenie przymiotu wiarygodności oskarżonemu N. i świadkowi P..
4. Pominięcie w ustaleniach faktycznych tak istotnej okoliczności jak: fakt prowadzenia licznych postępowań także przeciwko policjantom przez oskarżonego N. w tym oskarżenie Policjantów o kradzież i znęcanie się nad zwierzętami, składanie fałszywych zawiadomień o znęcaniu się przez rodzinę J.-córki Pani K. nad dzieckiem, oskarżenie J. K. o wtargnięcie do domu

**W konkluzji wnosiła o:**

**1. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Radomsku do ponownego rozpoznania.;**

**2. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez skazanie oskarżonego i wymierzenie mu kary pozbawienia wolności;**

**3. zasądzenie od oskarżonego na rzecz oskarżycielki posiłkowej kosztów zastępstwa procesowego.**

**Na rozprawie apelacyjnej w dniu 21 czerwca 2013 roku** Sąd Okręgowy postanowił uznając potrzebę uzupełniania przewodu sądowego w trybie art.452§2 kpk dopuścić dowód z akt sprawy II K 225/13 Sądu Rejonowego w Radomsku na okoliczności wskazane we wniosku oskarżycielki posiłkowej J. K..

**Na rozprawie apelacyjnej w dniu 30 lipca 2013 r.** Sąd Okręgowy postanowił:

- na podstawie art. 22 § 1 kpk nie uwzględnić wniosku pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej o zawieszenie postępowania, albowiem nieukończenie postępowania karnego w sprawie II K 225/13 Sądu Rejonowego w Radomsku nie stanowi przeszkody uniemożliwiającej prowadzenie procesu w niniejszej sprawie- stosownie do treści art. 8 § 1 kpk Sąd karny rozstrzyga samodzielnie zagadnienie faktyczne i prawne i nie jest związany rozstrzygnięciem innego Sądu,

- nie uwzględnić wniosku pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej o odroczenie rozprawy apelacyjnej w dniu dzisiejszym, albowiem pobyt w sanatorium nie stanowi dostatecznego usprawiedliwienia niestawiennictwa na rozprawie, tym bardziej, iż oskarżycielka posiłkowa uczestniczyła w rozprawie poprzedniej przed Sądem Okręgowym, na którym ustalono dzisiejszy termin rozprawy i ani na rozprawie poprzedniej, ani też do chwili rozpoczęcia przewodu sądowego nie sygnalizowała woli osobistego uczestniczenia w rozprawie w sprawie IV Ka 315/13, ani też nie zgłaszała z tego powodu wniosku o odroczenie rozprawy i wyznaczenie innego terminu.

**Prokurator** popierał apelację Prokuratora Rejonowego w Radomsku i wnioski w niej zawarte, przyłączył się do apelacji pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej.

**Pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej** popierał własną apelację i wnioski w niej zawarte, przyłączył się do apelacji prokuratora, ewentualnie wnosił o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

**Obrońca oskarżonego** wnosił o nieuwzględnienie skarg apelacyjnych pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej i prokuratora i utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku.

**Oskarżony** przyłączył się do stanowiska swojego obrońcy, wnosił o utrzymanie wyroku w mocy.

**Pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej** w replice wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

### **Sąd Okręgowy zważył, co następuje:**

***Skargi apelacyjne Prokuratora Rejonowego w Radomsku i oskarżycielki posiłkowej J. K. są oczywiście bezzasadne, a podniesiony w niej zarzuty należy uznać za chybione i jako take nie zasługujący na uwzględnienie.***

Na wstępie należy podnieść, że rozpoznawana apelacja oskarżycielki posiłkowej jest wewnętrznie niespójna. Nie jest bowiem prawidłowe formułowanie, w odniesieniu do tego samego rozstrzygnięcia zaskarżonego apelacją zarówno zarzutów obrazy prawa materialnego, jak i zarzutów obrazy prawa procesowego, jeżeli w ocenie skarżącego to właśnie uchybienia o charakterze proceduralnym spowodowały w efekcie wadliwe ustalenie co do przebiegu zdarzenia objętego osądem w niniejszej sprawie, a tym samym nieprawidłowe ukształtowanie faktycznej podstawy zaskarżonego orzeczenia. Poza sporem jest przecież, że prawidłowość stosowania prawa materialnego w sprawie może być oceniana dopiero, gdy dokonane zostaną niekwestionowane ustalenia faktyczne. W sprawie niniejszej, skarżący z jednej strony, zarzuca Sądowi Rejonowemu dopuszczenie się uchybienia procesowego polegającego na dowolnej ocenie dowodów skutkującego wadliwymi ustaleniami faktycznymi, z drugiej zaś wywodzi, że tenże Sąd wadliwie zinterpretował prawo materialne, rażąco obrażając art. 190 § 1 kk.

Taka nieprawidłowa konstrukcja apelacji złożonej przez oskarżycielkę posiłkową J. K., powoduje konieczność odniesienia się w pierwszej kolejności do zawartych w niej zarzutów o charakterze procesowym. W sytuacji bowiem, gdyby okazały one zasadne, rozpoznanie apelacji w części dotyczącej zarzutów obrazy prawa materialnego byłoby przedwczesne, gdyż - co wyżej wskazano - prawidłowość zastosowania prawa materialnego może być weryfikowana tylko na bazie niekwestionowanego stanu faktycznego.

Tak zatem patrząc na wniesione apelacje i odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutów dotyczących obrazy prawa procesowego stwierdzić że wbrew wywodom skarżących obie apelacje sprowadzają się w istocie rzeczy do zanegowania prawidłowych ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji, a dotyczących sprawstwa oskarżonego. Opiera się one na odmiennej interpretacji zebranych w sprawie dowodów i nie przedstawiają jakichkolwiek przekonujących argumentów, podważających prawidłowości i słuszności rozumowania Sądu I instancji. Skarżący nie wykazali bowiem w żaden sposób, że rozumowanie Sądu meriti było wadliwe bądź nielogiczne. Natomiast zarzuty przedstawione w skargach apelacyjnych mają wyłącznie charakter subiektywnej polemiki opierającej się na niekorzystnej dla oskarżonego ocenie dowodów, nie znajdującej potwierdzenia w realiach niniejszej sprawy. Chodzi tu oczywiście o to, że skargi apelacyjne nie przedstawiają żadnych ważkich argumentów potwierdzających wadliwe rozumowanie Sądu I instancji. Dokonane bowiem przez Sąd I instancji ustalenia w pełni odpowiadają zebranym w sprawie dowodom, a nade wszystko są wynikiem wszechstronnej oraz wnikliwej ich analizy. Zważyć trzeba, iż przekonanie Sądu I instancji o braku niepodważalnych dowodów na sprawstwo oskarżonego J. N. (1), pozostaje pod ochroną prawa procesowego, jako że nie wykracza przez normy zasady swobodnej oceny dowodów wyrażonej w treści art. 7 kpk. Jednocześnie zaś konkluzje Sądu I instancji stanowią wynik rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak niekorzyść oskarżonego (art. 4 k.p.k.), a nade wszystko zostały wyczerpująco i logicznie – z uwzględnieniem wskazań wiedzy, doświadczenia życiowego i prawidłowego rozumowania – uzasadnione w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku (art. 424§1 pkt 1 k.p.k.).

Nie budzi wątpliwości, że Sąd I instancji szczegółowo odniósł się do wszystkich okoliczności faktycznych ujawnionych w toku przeprowadzonego postępowania dowodowego. Skarżący zaś negując dokonaną w sposób prawidłowy przez Sąd I instancji ocenę dowodów oraz podnosząc zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, nie przytaczają w rzeczywistości żadnych, dostatecznych argumentów, które podważałyby trafność ustaleń faktycznych, będących podstawą przedmiotowego rozstrzygnięcia, poza takim jedynie, że ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego dawała podstawy do przypisania oskarżonemu J. N. (1) zarzucanego mu czynu. Nie jest to argument dostateczny i wystarczający do obalenia ocen przeprowadzonych przez sąd merytoryczny. Dowody na jakich Sąd I instancji oparł swoje wnioski są bowiem w swej wymowie jednoznaczne i nie budzące wątpliwości. Sąd Rejonowy tak wnikliwie i rzetelnie ocenił materiał dowodowy, że Sąd Okręgowy w całości tą ocenę podziela.

Konstatacja Sądu I instancji, iż brak niewątpliwych dowodów na przypisanie oskarżonemu sprawstwa inkryminowanego mu czynu jest w pełni uprawniona w aspekcie ustalonych faktów, a nade wszystko prawidłowo, rzetelnie i wyczerpująco ocenionego materiału dowodowego, zarówno w postaci osobowych, jak i nieosobowych źródeł dowodowych. Przede wszystkim słusznie Sąd meriti, podzielił zeznania świadków na dwie grupy. I wspierająca tezę oskarżenia i II wspierająca tezę obrony. Sąd Rejonowy również właściwie skupił się na relacjach panujących między pokrzywdzoną J. K. i oskarżonym J. N. (2). Z zeznań świadków zarówno I i II grupy, jak i depozycji oskarżonego i pokrzywdzonej jednoznacznie wynika, że między stronami istnieje konflikt i dochodzi do licznych wzajemnych scysji. Świadczą o tym nie tylko wskazane wyżej dowody, ale także liczne wszczynane postępowania karne. Słusznie również Sąd meriti ocenił treść nagrania sporządzonego przez J. K.. Rzeczywiście brak jest w nich jednoznacznego określenia zapowiedzi pozbawienia zdrowia i życia. Niewątpliwym jest, że słowa kierowane przez J. N. (3) miały charakter obraźliwy, ale brak jest w nich cech groźby. W tym miejscu zwrócić należy uwagę, że przestępstwo z art. 190 § 1 kk może zająć jedynie wtedy gdy sprawca wypowiada konkretne słowa groźby, które w pokrzywdzonym wzbudzają uzasadnioną obawę, że zostanie spełniona. Natomiast z zebranych dowodów nie wynika by takie konkretne sformułowania padły z ust oskarżonego. Pamiętać należy, że słowa wyrażające groźbę niedookreśloną, nie wyrażającą niczego konkretnego. Upatrywanie w nich groźby pozbawienia życia jest niedopuszczalnym domniemaniem przeciw oskarżonemu (art. 5 § 2 k.p.k.). Warunkiem przestępności czynu jest, aby groźba wzbudzała **uzasadnioną obawę**, że będzie spełniona (art. 190 in fine). Jest to więc przestępstwo materialne, przy czym stan uzasadnionej obawy osoby zagrożonej należy traktować jako skutek. Subiektywna ocena jest konieczna, ale niewystarczająca, gdyż ustawa posługuje się zwrotem o **uzasadnionej obawie** (zob. wyrok SA w Krakowie z dnia 4 lipca 2002 r., II AKa 163/02, KZS 2002, z. 7-8, poz. 38). Decydować więc będą przesłanki odwołujące się do okoliczności i sposobu wyrażenia groźby, które mogą uzasadniać realną obawę, iż będzie spełniona. Pozwala to wyeliminować z zakresu karalności groźby, których nikt rozsądny nie potraktowałby poważnie (groźby dla żartu, ośmieszenia osoby naiwnej, dokuczania partnerowi podczas kłótni małżeńskiej itp.).

Natomiast w realiach przedmiotowej sprawy relacje między oskarżonym i pokrzywdzoną wskazują jednoznacznie, że J. K. nie obawia się J. N. (1). Przytoczyć w tym miejscu należy choćby zeznania S. J., który podkreślił, że kiedy J. N. (1) wyzywał pokrzywdzoną ona odpowiadała mu wzajemną obelgą. Do takiego wniosku i takiego przekonania wiodą również wyjaśnienia oskarżonego J. N. oraz zeznania świadków M. P., M. B., M. N. i A. N., że oskarżycielka posiłkowa J. K. podczas jednej ze scysji uderzyła oskarżonego w twarz, kiedy wyjrzał ponad ogrodzenie oraz mówiła do oskarżonego, że „zniszczy go prokuraturą i sądami” oraz , że jest cwana i go załatwi. (k. 504v.)

Świadczyć to musi o braku jakiegokolwiek obawy ze strony J. K.

W związku z powyższym, Sąd Odwoławczy w całej rozciągłości podziela stanowisko Sądu meriti w zakresie ostatecznej oceny przedmiotowego zdarzenia, jak i metod ukierunkowanych na weryfikację jego przebiegu i skutków. Zatem, słusznie ocenił Sąd I instancji, że w przedmiotowej sprawie na uznanie oskarżonego J. N. (1) za winnego inkryminowanego mu czynu nie pozwala zgromadzony w sposób kompleksowy i rzetelny materiał dowodowy. W tym miejscu wymaga podkreślić, iż w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku Sąd Rejonowy w sposób logiczny, niezwykle wnikliwy, precyzyjny i szczegółowy uzasadnił swe stanowisko w zakresie oceny zebranych dowodów. W ocenie Sądu Okręgowego, powyższe wnioski Sądu Rejonowego są wyważone i przekonujące. Przede wszystkim zaś umacniają Sąd Okręgowy w przekonaniu, że Sąd Rejonowy prawidłowo i zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów dokonał subsumpcji zebranego materiału dowodowego na potrzeby niniejszego postępowania.

Zważywszy na powyższe okoliczności Sąd Odwoławczy nie dopatrywał się w przedmiotowej sprawie błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku. Swobodna ocena dowodów nakazuje, aby Sąd ocenił znaczenie, moc i wiarygodność materiału dowodowego w sprawie na podstawie wewnętrznego przekonania z uwzględnieniem wskazań wiedzy oraz doświadczenia życiowego, nie będąc przy tym związany żadnymi ustawowymi regułami dowodowymi (tak też SN w wyroku z 8.04.1997 r., IV KKN 58/97, Prokuratura i Prawo 1998/217). Wywody zaś zaprezentowane uzasadnieniu skarżonego wyroku nie naruszają w żaden sposób przywołanej zasady swobodnej oceny dowodów, albowiem Sąd I instancji miał na względzie wszystkie zebrane w sprawie dowody, które wnikliwie i starannie rozważył.

Mając na względzie powyższe okoliczności Sąd Okręgowy utrzymał zaskarżony wyrok w mocy, jako słuszny i odpowiadający prawu.

W oparciu o przepisy powołane w sentencji wyroku Sąd Okręgowy zasądził od oskarżycielki posiłkowej J. K. na rzecz Skarbu Państwa 60,00 złotych tytułem opłaty za postępowanie odwoławcze i obciążył ją wydatkami poniesionymi przez Skarb Państwa w postępowaniu odwoławczym w kwocie 10,00 złotych. Nadto kosztami procesu w części dotyczącej skargi apelacyjnej Prokuratora Rejonowego w Radomsku obciążył Skarb Państwa.